

Sygn. akt V CSK 580/17

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku A. M., T. P., P. P., P. P. i Z. W.

przy uczestnictwie „P.” S.A. w K.

o ustanowienie służebności przesyłu,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 kwietnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców

od postanowienia Sądu Okręgowego w G.

z dnia 31 maja 2017 r., sygn. akt III Ca (...),

- 1) oddała wniosek o zawieszenie postępowania kasacyjnego;**
- 2) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 3) zasądza na rzecz uczestnika postępowania od wnioskodawców: T. P. - 60 zł (sześćdziesiąt) zł, i od A. M., P. P., P. P. i Z. W. po 45 (czterdzieści pięć) zł, łącznie 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną wnioskodawców A. M., T. P., P. P., P. P. i Z. W. od postanowienia Sądu Okręgowego należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji silnie nacechowanym pierwiastkiem publicznoprawnym, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających ewentualne uchybienia, ponieważ tę funkcję realizują zwyczajne środki zaskarżenia i skarga o wznowienie

postępowania. Skarga kasacyjna służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Taka konstrukcja i rola skargi kasacyjnej powoduje konieczność poddania jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów kwalifikujących do przedstawienia skargi Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący powołali się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Przytoczona przyczyna kasacyjna to zasadność skargi widoczna od razu, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy wywodów w niej zamieszczonych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, Nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, Nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; z dnia 23 listopada 2010 r., III UK 10/11, niepubl.). Występuje w przypadku kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, dostrzegalnego bez zagłębiania się w szczegóły sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2014 r., III PK 75/14, nie publ.).

W ocenie wnioskodawców skarga jest oczywiście uzasadniona, albowiem jest skierowana przeciwko orzeczeniu Sądu drugiej instancji oddalającego ich wniosek o ustanowienie służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa przesyłowego - uczestnika postępowania, ze względu na nabycie przez uczestnika tego prawa w drodze zasiedzenia, po zaliczeniu okresu posiadania służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu w złej wierze, którego okres upłynął przed złożeniem przez skarżących wniosku o ustanowienie służebności

przesyłu. Tymczasem, zdaniem wnioskodawców, zasiedzenie służebności przesyłu nie było dopuszczalne, o czym świadczy pytanie prawne Sądu Rejonowego w G. skierowane do Trybunału Konstytucyjnego w 2016 r. i zarejestrowane jako sprawa o sygnaturze P 10/16, która jest w toku i uzasadnia złożony przez wnioskodawców w skardze wniosek o zawieszenie postępowania kasacyjnego na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c.

Wniosek o zawieszenie postępowania przed Sądem Najwyższym nie może być uwzględniony w świetle art. 398¹² k.p.c., który jest regulacją szczególną dotyczącą zawieszenia postępowania kasacyjnego i nie przewiduje wskazanej przez skarżących podstawy zawieszenia.

Nie została także wykazana oczywista zasadność skargi kasacyjnej w przedstawionym wyżej i ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego rozumieniu. Sąd Najwyższy odniósł się już wielokrotnie do kwestii prawnych poruszonych w skardze, a powstałych na tle typowego, występującego powszechnie i także w niniejszej sprawie, stanu faktycznego, polegającego na istnieniu od kilkudziesięciu lat urządzeń przesyłowych na gruncie stanowiącym własność osób fizycznych, które domagają się ustanowienia służebności przesyłu. Kwestia dopuszczalności nabycia przez Skarb Państwa lub przedsiębiorcę przesyłowego służebności gruntowej o treści podobnej do służebności przesyłu lub służebności przesyłu w drodze zasiedzenia jest przedmiotem licznych orzeczeń Sądu Najwyższego, tworzących ukształtowaną już linię orzecniczą (por. uchwały: z 17 stycznia 2003 r., III CZP 79/02, OSNC 2003, nr 11, poz. 142, z dnia 7 października 2008 r., III CZP 89/08, Biuletyn SN 2008, nr 10, s. 8, z dnia 2 czerwca 2010 r., III CZP 36/10, OSNC 2010, nr 12, poz. 163, z dnia 21 stycznia 2011 r., III CZP 124/10, OSNC 2011, nr 9, poz. 99, z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, OSNC 2013, nr 12, poz. 139, oraz z dnia 27 czerwca 2013 r., III CZP 31/13, OSNC 2014, nr 2, poz. 11, wyrok z dnia 12 grudnia 2008 r., II CSK 389/08, niepubl., postanowienia: z dnia 10 lipca 2008 r., III CSK 73/08, niepubl., z dnia 8 września 2006 r., II CSK 112/06, niepubl., z dnia 5 czerwca 2009 r., I CSK 392/08, niepubl., z dnia 22 lipca 2010 r., I CSK 606/09, niepubl., z dnia 6 lipca 2011 r., I CSK 157/11, OSNC-ZD 2012, nr B, poz. 45), z dnia 18 kwietnia 2012 r., V CSK 190/11, niepubl., z dnia 26 lipca 2012 r., II CSK 752/11, "Glosa" 2013, nr 1, s. 58,

dnia 6 lutego 2013 r. V CSK 129/12, niepubl.). Sąd Najwyższy wielokrotnie także wskazywał, że okres występowania na nieruchomości stanu faktycznego odpowiadającego treści służebności przesyłu przed wejściem w życie art. 305¹-305⁴ k.c. podlega doliczeniu do czasu posiadania wymaganego do zasiedzenia tej służebności pod rządami art. 305¹ i n. k.c. (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, OSNC 2013, nr 12, poz. 139).

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji, obciążając wnioskodawców kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz uczestnika postępowania, który wniósł odpowiedź na skargę kasacyjną.

aj

r.g.